

יצחק רבין ביצע

איגוף מימין ותפס

מוצב בין מנחם בגין

וגאולה כהן

למה התכוון יצחק רבין, כשנאם השבוע בפורום של מיפלגות? לפי דיווח הדברים בכלי-התקשורת נראה כי רבין הציע שישיאל לא תמשיך בדרך ההגשמה של חוזה-השלום שלה עם מצרים, אלא תעמיד תנאי להמשך: ועיי-דתיסגה חדשה של רונאלד רגן, חוסני מובארק ומנחם בגין, שב-מהלכה יחתמו נשיאי ארצות-הברית ומצרים מחדש של חוזה השלום.

שלום עם מי? רבין יודע כי בהיסטוריה האנושית אין דוגמה לאקט כזה, בשום מדינה, שיש בה רצף של שילטון, אין נשיא חדש חייב לחתום מחדש על הח-חייבויות קודמו, מובן מאליה ש-התחייבות קודמו מחייבת אותו, גם לולא הצהיר על כך בפירוש — כפי שעשו רגן ומובארק, יש-ראל לא חתמה על שלום עם סא-דא, אלא עם מצרים.

בשעה עדינה זו של חילופי-השילטון במצרים, כאשר היח-סים בין המדינות עולים על מס-לולים אישיים חדשים, יש בהש-מעת רעיון כזה בפומבי נזק ממ-שי. הוא עלול לערער את האמו-של השילטון המצרי החדש בטור-הר הכוונות של הצמרת הישרא-לית. הוא עלול להעלות את הר-חדש כי הישראלים רוצים לנצל את רצח אנוור אל-סאדאת כדי להפר את ההתחייבויותיהם.

לרעיון של רבין אין תוכן ממש, בלי האיום המרומז בו. למעשה אמר רבין, וכך גם הובן: אם רגן ומובארק לא יחתמו מ-חדש על החוזה, לא תבצע ישר-אל את הנסיגה מסיני.

בשעה שמנחם בגין, וגם אריק שרון, מכריזים חד-משמעית על-כוונתם הנחושה להשלים את ה-נסיגה, נראה נאומו של רבין כי-איגוף מימין של הליכוד. בלי אימוץ? רבין עצמו הכחיש פירוש זה של דבריו נמ-רצות. לדבריו, לא התכוון כלל לפקפק בכוונות המצרים, אך הוא מפקפק דווקא בכוונות האמריק-

במה שונה ימות

מטהראן, מטריפולי

ומדמשק?

מי מטורף יותר — הקנאי הר-דתי הרצוח מנהיג לאומי, או הר-קנאי הדתי השמח על רציחתו של אותו מנהיג?

מי מרושע יותר — התוגגים את רצח אנוור אל-סאדאת בטרי-פולי, בבירות, בטרהאן או בימית? האיש שגרם השבוע להעלאת שאלות אלה היה חברי-הכנסת חנן פורת, איש גוש-אמונים והנציג השלישי של תנועת-התחייה ב-בית-המחוקקים של הדמוקרטיה הישראלית.

בחיגת שימחת-התורה בעיר האבודה, ימית, אמר פורת בגלוי את אשר לוחשים חבריו בסתר: "למרות הנסיונות להצניע את שימחת העם בישראל על מותו של סאדאת, חובה לאמר זאת ב-גלוי: הקדוש-ברוך-הוא משלם גמול לאויביו. נשיא מצריים, ש-היה אחראי ישיר להריגתם של אלפי יהודים ביום-הכיפורים, ו-אשר ביקש להחגוג את היום שבו פרצה המלחמה, במיצע-ניצחון, נפגע במידת-הדין."

ידיים מן הקבר. לאדם שפוי קשה לחזור אל מעמקי המחשכים של תפיסת-העולם, המתבטאת ב-אמירה נוראה זו. אך לפאשיסט דתי בטרהאן, לטוריסט בחזית הסיור הפלסטיני, לחסיד של מועמד קדאפי בלוב או של אידי אמן באוגנדה, אין כל בעייה ל-הבינה, היא מתאימה בדיוק לרמה הרוחנית והשיכלית שלהם.

אלוהים מופיע בה כאל פרטי של גוש-אמונים, אליל שיטביט מי-ימי קדם, 5000 שנה של תרבות אנושית כאילו לא היו. המלחמה אינה מופיעה בה כאקט לאומי, המהווה, המשך המדיניות באמצ-עים אחרים, כדברי קארל פון קלאוזוויץ, אלא כמעשה בעד או נגד יהוה.

אך למעשה לא כעסו פורת ו-מאזיניו של סאדאת הלוחם, אלא דווקא על סאדאת איש-השלום. פורת לא היה יחיד, ברוח דור-מה התבטאה דבורה-הנביאה של התחייה, נעמי שמר, כאשר ציי-רה תמונה וזועתית: ידיהם של שני חללי-מלחמה העולות מן הר-קבר כדי לגרוף פנימה את אל-סאדאת (ראה: מה הט אומרים).

בגלל התבטאות פחות חמורה ניתק ברונ קרייסקי האוסטרי את יחסיו האישיים עם יאסר ערפאת. היה זה כאילו ביקשו נציגי הר-מיעוט המטורף בישראל להדגים את דבריהם העצובים של גייהאן אל-סאדאת: "קנאים דתיים יש בכל מקום, ולא רק במצריים. גם בישראל."

פיטפופי זוועה, את כבודה של ישראל גאלו הרבבות, שהת-נסו ב"כוכר-סאדאת" בתליאבי, בעצרת-התיתחות מרגשת לזכר הנשיא המצרי (ראה עמ' 71-70). הם הקשיבו לקולו של אל אחר: קטעים מ"התנ"ך הקוראן, בעבר-ירת ובערבות, שהטיפו לשלום, לצדק ולמעשים טובים.

המוני ישראל מתחננים למעשי הממשלה, שתגשים את חוזה השלום. מכיוון שהם בטוחים ש-מנחם בגין וחבריו ימלאו את ה-התחייבויות שהם חתמו עליהן, אין הם מתרגשים מפטפופי-הזוועה של המיעוט הקנאי הקטן, אך תוך כדי כך נוצר הרושם כאי-לו שולטים הקנאים ברחוב. המיפן הגדול של שאוורי-הש-לום, שנערך ביוזמתו של אייבי נתן, הפריך רושם זה בעיני העו-לם כולו. בכך היתה נחמה רבה — וגם משום טיהור כבודה של ישראל.

שרלוק הולמס ודוקטור ווטסון

הודיע עזר וייצמן שוב על נכונותו להיפגש עם יאסר ער-פאת, אחרי שזה יכיר בזכות הקיום של ישראל, וייצמן אמר את הדברים בסקנדינאוויה, אך הם נקלטו בישראל, הוא הוסיף כי לדעתו מביא מנחם בגין להקמת המדינה הפלסטינית. בניגוד לש-רון ולשמיר, התכוון וייצמן בביר-רון למדינה פלסטינית בגדה ה-מערבית.

הכריז מוטצה גור כי הוא מצדד בניהול משאומתן עם אש"ף, אחרי שזה יכיר בישראל. גור, הידוע כנץ, סבר כנראה כי עמדה אמיצה כזאת — בהשוואה לעמדות של שימחון פרס ויצחק רבין (ראה לעיל) — תקדם את סיכוייו לקבל לידי את הנהגת מיפלגתו ולהיות לראש-הממשלה. כל הדוברים תורו, כמו על תפי-לה, על התנגדותם להקמת מדי-נה פלסטינית בגדה וברצועה, אך אין לכך משמעות רבה. הדרך ל-הקמת מדינה פלסטינית היא ארו-כה, והצעד הראשון בה הוא הנכיר-נות לשאת ולתת עם אש"ף, בי-מיסגרת של הכרה הדדית.

הכנסת

היזיר היקר

כשנבחר מנחם סבידור כיו"ר הכנסת, היה צורך למצוא לו דיוור כירושלים.

ההודעה שהעביר הממונה על התקציבים במשרד-האוצר, ישראל ארקין, לוועדת-הכספים של הכנ-סת, לא עוררה עניין מיוחד, היה מדובר שם בשימוש ברזרבה ה-כללית של תקציב המדינה לשנת 1981 לצורכי הכנסת עצמה. בוויע-צאת-הכספים ממחרים לאשר הק-צאות כאלו, המיועדות לשרת את חברי-הכנסת.

אך הסכום שהועבר, והמטרה שלשמה הועבר, היו חריגים. הי-מונה על התקציבים הודיע ליו"ר ועדת-הכספים, ח"כ האגודה שלמה לורנץ, שהוקצו מיליון שקל (10 מיליון לירות) כדי לרכוש "רי-הוט, ציוד מיטבח ושרותים עבור דירת-שרד ליו"ר הכנסת."

כאשר התקשר העולם הזה לי-שיכת יו"ר-הכנסת, התברר שבי-נתיים חל שינוי בגובה ההקצבה. למען היו"ר הושגה דירת-שרד ב-רחוב רמב"ן בשכונת רחביה שבר-ירושלים, ומצבה של זו טוב יותר מזה של הדירה הקודמת. שהיתה זקוקה ל"ריהוט, ציוד מיטבח ושי-רותים" בסך 10 מיליון לירות. ההקצאה לצרכים אלה עומדת עכשיו על ארבעה מיליוני לירות בלבד.

ממשלה כזאת — מעשה שאותו הציע אל-סאדאת פעמים רבות, חשוב יותר מה שמתרחש ב-ווינגטון. בשובם מהללויות אל-סאדאת העניקו שני נשיאים-לש-עבר, ג'ראלד פורד והרובליקאי ג'ימי קארטר, הדמוקרטי, ראיון יחיד-במינו לעיתונאים. שני הנ-שיאים הציעו במשותף לנהל משאומתן עם אש"ף — דבר ש-סירבו לעשותו כשהיו בשילטון. הנשיא-לשעבר, השלישי בהל-ווייה, ריצ'ארד ניקסון, ביטא את אותה הדיעה. אי-אפשר היה להי-מנע מהרושם שהדבר בא לפי בק-שת הבית הלבן.

ואכן, בראיון בעיתון לבנוני הודיע הנשיא רגן עצמו שהוא מוכן להידיברות עם אש"ף ולשי-לוב האירגון בתהליך-השלום — אחרי שיכיר בזכות-הקיום של ישר-אל.

אף אחד לא הציע לעשות זאת מבלי שאש"ף יכיר בישראל, אך עצם השמעת הדברים היה איתות ברור לראשי אש"ף, שאם ינקטו מדיניות מתונה גלוויה — ואם יעברו מן המחנה הסובייטי אל הר-מחנה האמריקאי, באמצעות סעו-רה — ימצאון אוון קשבת בביר-רתו של רונלד רגן.

באותה שעה הודיעו כמה מן הממשלות העיקריות באירופה — צרפת, בריטניה ואיטליה — ש-ישלחו יחידות-צבא לכוח הרבי-לאומי בסיני, אם יהיה הדבר מלווה בהבעת תמיכה בתוכניתו של יורש-העצר הסעודי, האמיר פאהד. תוכנית זו כוללת הקמתה של מדינה פלסטינית לצד ישראל. כל זה ביחד מהווה תזווה — אישית אך רבת-משמעות — לעבר-הגשמתו של הקונסנזוס העולמי האומר: נסיגה ישראלית מן הר-שטחים הכבושים, הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, הכרה ערבית ופלסטינית בישראל, סיום המלחמה וכינון השלום.

אש"ף — בתנאי. מול ה-קונסנזוס העולמי הזה עמד, עד כה, הקונסנזוס הישראלי, האומר את ההיפך. אך בימים האחרונים ניכרו בקונסנזוס זה בקיעים עמו-קים, שהעידו כי החומה כולה הו-לכת ומתערערת.

הצטרף יצחק שמיר, שרה-החן הישראלי, בעקיפין לעמ-דתו הידועה של אריק שרון. הוא אמר כי ישראל לא תתנגד להש-תלטותו של יאסר ערפאת ושל אש"ף בירדן, והביע נכונות לנהל משאומתן עם ערפאת לאחר מכן. זה רחוק מלספק את הפלס-טינים, וגרם מייד להודעת-גיבו-י מצרים, אך היתה זאת תזווה ניי-כרת בעמדתו של שמיר, לעבר-הכרה באש"ף.

שלום אחרת. כגון הצעת הנסיך פאהד הסעודי.

ובלי אימוץ, אין משיגים דבר, הוסיף.

מדיניות

ועכשיו - אש"ף?

הכל זרים לעבר מדינה

פסטיבלי: אמריקאים

וסנים, יפאנים וישראלים

"אפילו הפלסטינים עצמם אינם מסוגלים להרוג את העניין הפלס-טיני, העיר פעם, ברגע של תיס-כול, אחד מראשי אש"ף, הוא צדק אף יותר מכפי ששיער. אפילו אני שייאש"ף אינם מסוגלים להרוג את העניין של אש"ף."

הדבר בא לידי גילוי בשבועות האחרונים. בשעה שראשי-אש"ף נחננים במאבק פנימי מר, ובשעה שהקיצונים בחזית-הסיור פוג-עים בתדמית האירגון בכל רחבי העולם, ממשיך אש"ף לנהל היר-שג אחרי הישג — מפקין ועד ווינגטון, ממוסקוה ועד תל-אביב.

קומנדרו הנשיאים. בסין ובי-יפאן התקבל יאסר ערפאת ב-

הודו: סימס ברזרבה כללית לשנת 1981

בהתאם לסעיף 10 (א) לחוק התקציב לשנת תשמ"א, 1980, הנני מחבר להודיע לועדת הכספים כי סכום של 1,000,000 שקלים מסעיף 47-רזרבה כללית יועבר לסעיף 02 הלנסת ילפג למסרות המידוסות ננספה.

רנרי ננספ:

רכישת ריהוט, ציוד מיטבח ושרותים עבור דירת שרד ליו"ר הכנסת.

האישור יכנס לתוקפו 21 יום מיום הוצאתו

הודעת הממונה על התקציבים

ציוד מיטבח עבור דירת-שרד

כבוד מלכים, בעצם הימים שבהם מתח ברונ קרייסקי האוסטרי ביר-קורת קטלנית על תגובת המנהיג הפלסטיני לרצח אנוור אל-סאדאת (ראה לעיל).

הזוון ערפאת לבירה הסובייטית, ושם הוענק לנציגות הפלסטינית מעמד של שגרירות. היה זה צעד משמעותי לקראת נכונות סוביי-טית להכיר בממשלה פלסטינית זמנית. חוסר-נכונות זו היווה, עד כה, מיכשול מרכזי בדרך להקמת

אם, בפגישתו האחרונה עם רגן התרשם סאדאת כי האמריקאים נוטשים את קמפ-דייוויד, מפאת להיטוטם לחזר אחרי הסעודים ול-שלב את הפלסטינים. על כך סיר-פר סאדאת להגיר קיסינג'ר, שי-מסר את הדברים לרבין.

משום כך רוצה רבין, לדבריו, לחייב את רגן לקבל על עצמו ה-התחייבות מחודשת לקמפ-דייוויד, שבה יקבל רגן על עצמו לא רק תמיכה בשלום המצרי-ישראלי, אלא גם דחייה של כל יוזמת-